

Grote ophef om Excel-fouten

Snijden of stimuleren? Dat is de kwestie in vrijwel alle landen binnen de eurozone. Eigenlijk is het vooral de inzet van het publieke debat, want beleidsbepalers hebben hun keuze al gemaakt: het wordt bezuinigen om de eigen schuld in toom te houden. Vanuit Brussel wordt erop toegezien dat landen zich niet veel verder in de schulden steken dan nu al het geval is. Want, zo is de redenering, wie te hoge schulden heeft kan fluiten naar groei. Dat is althans wat het befaamde economenduo Carmen Reinhart en Kenneth Rogoff in een studie uit 2010 aantoonde. Reinhart en Rogoff hebben school gemaakt. Ze worden genoemd in de laatste Miljoenennota en ook eurocommissaris Olli Rehn, die toeziet op de begrotingsdiscipline van de eurolanden, sprak van "een serieus onderzoek" dat het belang van bezuinigen aantoont.

BEHOORLIJKE SCHOK

Het was dan ook een behoorlijke schok toen onlangs bleek dat het economenduo bij het samenstellen van hun onderzoek selectief was omgesprongen met data en geblunderd met codes in Excel.

Reinhart en Rogoff lieten in hun studie zien dat geen enkel land met een schuldgraad van meer dan 90 procent in het verleden economische groei heeft weten te halen.

ANDERE CONCLUSIES

Drie onderzoekers van de universiteit van Massachusetts (MIT) rekenden een en ander na, ontdekten fouten en kwamen tot andere conclusies. Landen met een schuld die hoger is dan 90 procent van de eigen economie wisten historisch gezien wel degelijk te groeien.

De kritiek op Reinhart en Rogoff was massaal, hen werden zelfs de Europese bezuinigingen en oplopende werkloosheid verweten. Reinhart blijft achter het onderzoek staan. Ze verklaart dat het niet expliciet een verband legt tussen schuld en economische groei. Daarvoor is meer onderzoek nodig.

Is het onderzoek van Reinhart en Rogoff nu waardeloos? Dat lijkt overdeven. Kern blijft dat een heel hoge schuld om allerlei redenen, waaronder hoge rentelasten, niet prettig is voor een economie. Dit blijkt ook uit de door de MIT-economen gecorrigeerde spreadsheet die zegt dat groei terugvalt bij een hoge schuld. De magische grens van 90 procent is alleen te simpel voor de echte wereld.

WELKOM AGNES!

door
Jan Maarten
Slagter

Nogal een schoffering, de ongeveer 45% tegenstemmen die de aandeelhoudersvergadering van PostNL kandidaat-commissaris Agnes Jongerius meegaf. De voormalig FNV-voorzitter, voorgedragen door de Centrale Ondernemingsraad van het postbedrijf, werd met de hakken over de sloot tot de raad van commissarissen benoemd. Het feit dat niet één van de tegenstemmers zich verwaardigde de oppositie tijdens de vergadering toe te lichten was teleurstellend, om niet te zeggen onfatsoenlijk.

De aandeelhoudersvergadering is het moment dat beleggers de mogelijkheid hebben hun standpunt over het voetlicht te brengen en de discussie met elkaar en de bedrijfsleiding aan te gaan. De VEB maakt zich er al 89 jaar hard voor dat de vergadering serieus wordt genomen als belangrijk orgaan van de vennootschap. Dat veronderstelt natuurlijk wel dat aandeelhouders actief en voorbereid deelnemen aan de vergadering – en zich verantwoorden over hun stemgedrag. Dat is een kwestie van goed aandeelhouderschap, maar ook van beleefdheid – tegenover de medeaandeelhouders, de vennootschap en zeker tegen de betrokken personen als het gaat om benoemingen.

In het geval van Jongerius is het overigens niet heel ingewikkeld te verzinnen waarom bepaalde aandeelhouders tegen haar benoeming stemden. De oud-vakbondsvoorzitter volgt haar verre FNV-voorganger Wim Kok op als commissaris. PvdA-prominent Jacques Wallage zit ook al in de raad van commissarissen. Dat is voor een beursfonds een uitzonderlijk politiek profiel: zoveel oud-politici of vakbonds-bobo's duiken niet om in bestuurskamers van de grote bedrijven. Twee vertegenwoordigers van de linkerkant in een raad van commissarissen is eigenlijk ongekennd.

Maar in het geval van PostNL zijn er goede redenen Jongerius toch van harte welkom te heten. Het bedrijf is met ruim 66.000 werknemers nog steeds de grootste particuliere werkgever van Nederland. Maar fysieke postbezorging is een krimpmarkt als gevolg van de internetrevolutie. Sinds 2000 is het aantal brieven dat wordt bezorgd meer dan gehalveerd. PostNL is daarmee een bedrijf in permanente reorganisatie, dat een gevoelige relatie met de vakbonden onderhoudt.

Onder die omstandigheden kan het geen kwaad een in de polder gewortelde oud-vakbondsvoorzitter in de gelederen te hebben. Niet dat Jongerius eigenhandig de onderhandelingen met haar ex-collega's zal voeren, maar achter de schermen kan ze een belangrijke rol vervullen. En dit zal ze moeten doen vanuit het bedrijfsbelang – gericht op de creatie van aandeelhouderswaarde op de lange termijn, zoals de Code Tabaksblat dat voorschrijft. Tijdens de aandeelhoudersvergadering onderschreef ze dit uitgangspunt desgevraagd. Misschien niet volledig van harte, maar ze zei het toch maar. Ze voegde er aan toe dat gezonde arbeidsverhoudingen hier een noodzakelijke voorwaarde voor zijn. En daar ben ik het dan weer mee eens. Welkom Agnes, succes!